

74 milliónir í landskassan

Føroya Banki almannakunngjörði fríggjadagin ársrokn-skapin. Yvirskotið var 127 mió kr. áðrenn skatt, og fær landskassin 74 av hesum

ROKNSKAPUR

Jákup Mørk
jakup@sosialurin.fo

Stóru peningastovnarnir hava seinastu tíðina lagt seinastu hondina á ársrokn-skapin fyri 2004, og í flestum førum er talan um góð úrslit.

Fyrr í vikuni kunngjörði Føroya Sparikassi eitt met-gott úrslit á 107 mió kr. eftir skatt, og fríggjadagin kom Føroya Banki so út við einum nærum eins góðum úrsliti. Tá skattur var gold-in, stóðu 97 milliónir eftir á

Landskassin hevur nú fingið tað aftur, sum í kreppuárunum varð rindað fyri bankabjargingina

Tað vóru 45% fleiri uttan arbeiði í 2004

Arbeidsloysi er aftur vaksandi. Í desember 2004 var talið av fulltíðararbeidsleysu m komið uppá 1071. Í december í 2003 var tað 776. Hetta er ein hækkan upp á 38%

ARBEIDSLOYSI

Rolf Guttesen

Fyri alt árið 2003 var meðalarbeidsloysið 664 persónar, sum í 2004 hækkaði til 960, ella 296 fleiri, sum svarar til 45%.

Hagstovan sigur á heimasíðuni frá, at fyri fyrstu ferð síðan 1995 eru fleiri menn enn kvinnur arbeidsleysir. Annars hava seinnu árin javnan verið eini 200 til 300 fleiri kvinnur enn menn verið arbeidsleysar.

Verður arbeidsloysið býtt sundur uppá aldurs-bólkar í 2004, so eru flestar arbeidsleysar kvinnur í bólkinum 25-34 ár, meðan flestir menn eru í bólkinum 55-66 ár. Soleiðis var eisini árið fyri.

Arbeidsloysið er vaksið um alt landið. Men tað er nógv størst í Suðuroy, og tað var tað eisini í 2003. Har eru umleið 9% av kvinnum og 5% av monnum uttan arbeiði. Lægst er tað í Eysturoynni har gott 2% av bæði monnum og kvinnum eru uttan arbeiði.

Hyggja vit at langtíðar-gongdini, sum vit hava sett saman í kurvumyndini, so visir hon eina søgu um samfelagskreppuna, sum var í hæddini í 1995, men sum batnaði ár um ár fram til 2002. Um heystið tað árið kom arbeids-loysi niður á 2%. Vanliga hevur tað - um vit hyggja at teim einstøku árunum - ligið høgt í januar til mars. Hinvegin hevur tað uppá ársbasis ligið lágt út á heystið. Men nú arbeids-loysið sum heild er vaksandi, so er myndin nakað øðrvísi.

Eitt vaksandi arbeids-loysi fer at fáa ávirkan á flytingarnar millum Føroyar og útlandið. Í 2004 var fyri fyrstu ferð í 8 ár ein nettoflyting til útlandið.

niðastu linjuni, og hesar vóru skrivaðar við svørtum væl at merkja.

Lítlar avsetingar

Um gongdina í roknskapa-rárinum sigur Føroya Banki í tíðindaskrivi, at árið var merkt av metlaga rentu-stignum, sum hevur verið.

– Rentu- og kostnaðar-inntøkur bankans eru so-statt minkaðar við 3 pst. í mun til undanfarna árið, úr 264 mió. kr. niður í 256 mió. kr. Lága rentustigið og stóra gjaldførið á marknaðinum hevði annars við sær herða kapping á útlánsøkinum peningastovna millum í 2004. Rentumunurin og brutto-vinningur peningastovna er tí undir trýsti - eitt trýst, sum økist av, at ein partur av vinnulívskundunum í 2004 ikki megnaðu at rinda fullu rentuna.

Líkt er tó til, at bankin í stóran mun tók hædd fyri fallandi rakstrarúrslitunum í føroyska vinnulívnum.

Avsetingar og burturleggingar til tap eru útreiðsluførdar við einans 12 mió kr., og er hetta nakað væl minni enn í fjør. Til samanberingar kann her nevast, at Sparikassin í

sínum roknskapi hevði sett 87 mió kr. av ímóti tapi.

Skuldin afturgoldin

Og góða gongdin hjá Føroya Banka kemur eisini landskassanum til góðar.

Her hava boðini verið, at gjaldførið ikki hevur havt tað alt ov gott seinastu tíðina, og við endan av januar var gjaldførið 7 mió kr. lægri enn lógarkravda markið.

Føroya Banki fer tó í

næstum at rinda 50 mió kr. í landskassan. Nevndin skjýtur upp, at felagið fyri 2004 skal rinda 50 mió kr. í vinningsbýti, og tað skuldi verið löggið, um hetta ikki verður góðkent av aðalfundinum.

Hartil fer bankin í heyst at rinda 24 mió kr. í skatti fyri roknskapaárið 2004. Tað vil við øðrum orðum siga, at Føroya Banki í ár kemur at rinda landskassanum 74 mió kr. Og saman við vøkstrinum í eginpeniginum merkir tað, at bankin nú hevur rindað landskassanum tað aftur, sum bankabjargingin kostaði á sinni.

– Í 1992-93 mátti føroyska landsstýrið skjóta eina samlaða kapitalinnspræning á 2.685 mió. kr. í Sjóvinnubankan og Føroya Banka. Síðani samanlegg-ingina av bankunum báðum í 1994 hevur FØROYA BANKI í fullan mun vunnið hesa upphædd aftur: Bankin hevur goldið 214 mió. kr. í skattum, 921 mió. kr. eru útlutaðar partaeigar-unum, og bókaði eginpen-ingur bankans við árslok 2004 fevndi um 1.557 mió. kr., verður at enda sagt í tíðindaskrivinum.

FAKTA

Høvuðs- og lyklatal úr ársrokn-skapinum

	2004	2003	+/- %
Rakstrarrokn-skapur (mió. kr.)			
Rentu- og kostnaðarinntøkur	256	264	-3,0
Virðisjavnan		1	-5
Útreiðslur	127	119	6,8
Tap og burturleggingar	12	110	-89,4
Úrslit av vanligum rakstri			
undán skatti	121	47	156,2
Ársúrslit	97	38	155,6

Fíggarstøða (mió. kr.)

Útlán	3.636	3.512	3,5
Innlán	3.870	3.780	2,4
Eginpeningur	1.557	1.510	3,1
Fíggarstøðujavnvág	5.597	5.408	3,5

Lyklatal

Úrslit fyri hvørja kostnaðar-krónu	2,04	2,32
Renting av eginpeningi áðrenn skatt	8,0%	3,2%
Vinningsbýti, kr. fyri partabrævið (á 100 kr.)	50	20
Tal av starvsfólkum við árslok	196	199

Eisini avlop hjá Trygd

Tað gongur framá hjá P/F Trygd, sum nú í nøkur ár hevur verið annar aktørurin á føroyska tryggingarmarknaðinum.

Ársrokn-skapur felagsin varð fríggjadagin lagdur fyri aðalfundin, og hesi sýndi eitt avlop á 4,6 mió

kr. Mest áhugaverda í hesum er helst, at sjálvt tryggingarvirksemið eisini gav avlop. Nevnliga 1,4 mió kr. Eftir skatt var talan um eitt úrslit á 3,7 mió kr., og er eginpeningur felagsins nú 120 mió kr.

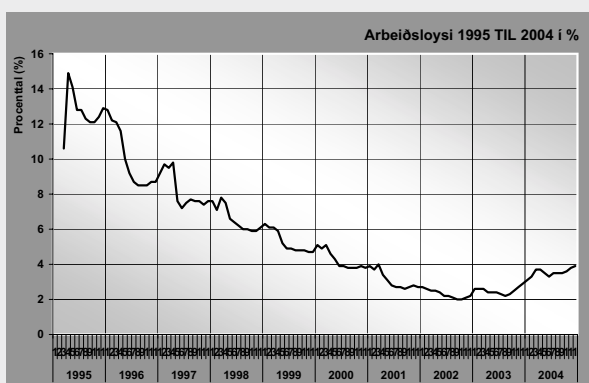
Í tíðindaskrivi staðfesta

nevnd og leiðsla, at talan er um eitt nøktandi úrslit.

– Hóast hørðu kappingina á tryggingarmarknaðinum, kann Trygd eisini í 2004 staðfesta ein nøktandi vøkstur innan flestu tryggingargreinar sínar. Brutto tryggingarinntøkan er økt

úr 50,3 mió kr. í 2003 upp í 56,8 mió kr. í 2004, ið svarar til ein vøkstur upp á 13%.

-jm

Talvan sýnir, hvussu gongdin í arbeidsloysinum hevur verið síðani 1995